

Marc Maet in Galerie Roberto Polo, Brussel

HEROPFLAKKERENDE BELANGSTELLING VOOR EEN NAR

De Cubaans-Amerikaanse kunsthistoricus en verzamelaar Roberto Polo heeft een duidelijke voorliefde voor Belgische moderne en hedendaagse kunst. Sinds hij vorig najaar zijn galerie opende nabij de Zavel in Brussel toonde hij werk van onder andere Jan Vanriet, Koen De Cock en Mil Ceulemans. Dit voorjaar brengt de galerie een tentoonstelling met schilderijen uit de laatste levensjaren van de Gentse schilder Marc Maet die in 2000 uit het leven stapte. Zoals de titel van de tentoonstelling ('The Aftermath') aangeeft, wordt er werk gepresenteerd dat Maet produceerde in de nasleep van zijn kortstondig succes. De sombere beeldtaal in dit late werk spreekt boekdelen. "Ik woon in de schilderkunst" titelde Maet één van zijn werken. Schilderen stond voor deze kunstenaar gelijk aan leven. Bij deze leeft Marc Maet met 'The Aftermath' een beetje voort.

Laura HERMAN

Marc Maet, 'Lost Image', 1995, 80 x 100 cm

Hoewel de naam Marc Maet (Brugge, 1955-2000, Brugge) zeker bij de jongere generatie niet onmiddellijk een belletje doet rinkelen, werd de kunstenaar in de jaren 70 en 80 internationaal opgepikt en geprezen. Niet alleen Maet, maar ook tijdgenoten als Philippe Vandenberg en Fik Van Gestel vonden in hun vroege jaren aansluiting bij het neo-expressionisme van de Transavanguardia in Italië en van de Duitse Neue Wilden. Met zijn expressieve penseelvoering werd Marc Maet sterk gewaardeerd; hij kreeg tentoonstellingen in Athene, op de Biënnale van São Paulo en in New York. Ook in eigen land werd hij door verschillende musea geëxposeerd. Daar kwam helaas een

eind aan toen de belangstelling voor de schilderkunst verschoof naar de conceptuele kunst. De uitkomst daarvan was dat de nieuwe generatie schilders of de 'nieuwe expressieve schilders' zoals ze wel eens genoemd werden, door de wispelturige artistieke voorkeuren in de kunstwereld terug naar de achtergrond verdwenen. Die ontwikkelingen leidden zowel bij Vandenberg als bij Maet tot hun trieste levenseinde. Zoals dat vaker loopt in de kunstgeschiedenis, worden misprezen kunstenaars na hun dood opnieuw uit de vergeetput gevist. Terecht in dit geval. De tentoonstelling laat werk zien van een kunstenaar die zich liet meevoeren door een des-

tructieve obsessie, wat niettemin resulteerde in een virtuoze, gelaagde beeldtaal. Zoals Willem Elias aangeeft in de begeleidende catalogus kan dit deel van Maets oeuvre beschouwd worden als "het boeiend resultaat van de reactie tegen de onderdrukkende verwerping van de schilderkunst in de twee decennia ervoor." Maets verfgebruik gaat hier de vrije loop, zijn referenties aan de Belgische schilderkunst stapelen zich torenhoog op, zijn romantisch lijden en getormenteerde ziel zijn duidelijk voelbaar. Dit overzicht van werken is tijdloos en kan niet langer in een kunsthistorisch hokje worden geplaatst.

NARRENMUTSEN

Marc Maet liet zich tijdens het schilderen dan wel leiden door zijn demonen, evengoed was hij een belezen man met een goede kennis van de kunstgeschiedenis. Uit de filosofie, de wereldliteratuur en de Belgische kunstgeschiedenis putte hij zijn vele referenties, symbolen en figuren. Ook zindert er een autobiografische laag in zijn doeken. Citaten als "Niets denken, niets voelen" en vanitasmotieven zoals het doodshoofd, de roos en de spiegel behoeven geen verdere uitleg. In andere schilderijen leverde de kunstenaar een commentaar op de kunstwereld. Dat deed hij bijvoorbeeld door het schilderen van narrenmutsen als een vorm van zelfspot. Voelde de kunstenaar zich een clown die geacht werd te dansen naar de pijpen van de kunstwereld? In ieder geval kon Maet het niet langer opbrengen. De narrenmuts was volgens Maet evengoed bestemd voor de curatoren die het aandachtig kijken hadden verleerd en enkel nog afgingen op wat er de ronde deed

Marc Maet, 'The Decapitated Painter', 1997, 200 x 200 cm

waarin de kunstenaar kunst probeert te verklaren aan een dode haas. Zo lijkt Maet zich opnieuw af te vragen of kunst wel degelijk uitgelegd kan worden. In Maets geval kan dat enkel middels de aandachtige blik. Wie Maets cryptische signatuur kan ontcijferen, komt uit op een woordenschat waarmee een meerduidig verhaal verteld wordt. Ann Dijkstra stelt het in de catalogus als volgt: "De schilderijen van Marc Maet accepteren geen

Voelde de kunstenaar zich een clown die geacht werd te dansen naar de pijpen van de kunstwereld? In ieder geval kon Maet het niet langer opbrengen. De narrenmuts was volgens Maet evengoed bestemd voor de curatoren die het aandachtig kijken hadden verleerd en enkel nog afgingen op wat er de ronde deed

vluchtige blik, maar verlangen zowel een uitwendige als een introspectieve blik. De blik die de schilder zelf ook bezat. Hij zag het oog als spiegel van de ziel, als verbinding tussen binnen-en buitenwereld." Goed kijken naar Maets werk betekent de aanwezigheid van de kunstenaar opnieuw voelen. Maet woont immers in de schilderkunst. Hij is nog steeds present.

Marc Maet, 'The Aftermath', tot 23 maart in Roberto Polo Gallery, Lebeauststraat 8-10, Brussel. Open di-vr van 14-18 u. www.robertopologallery.com

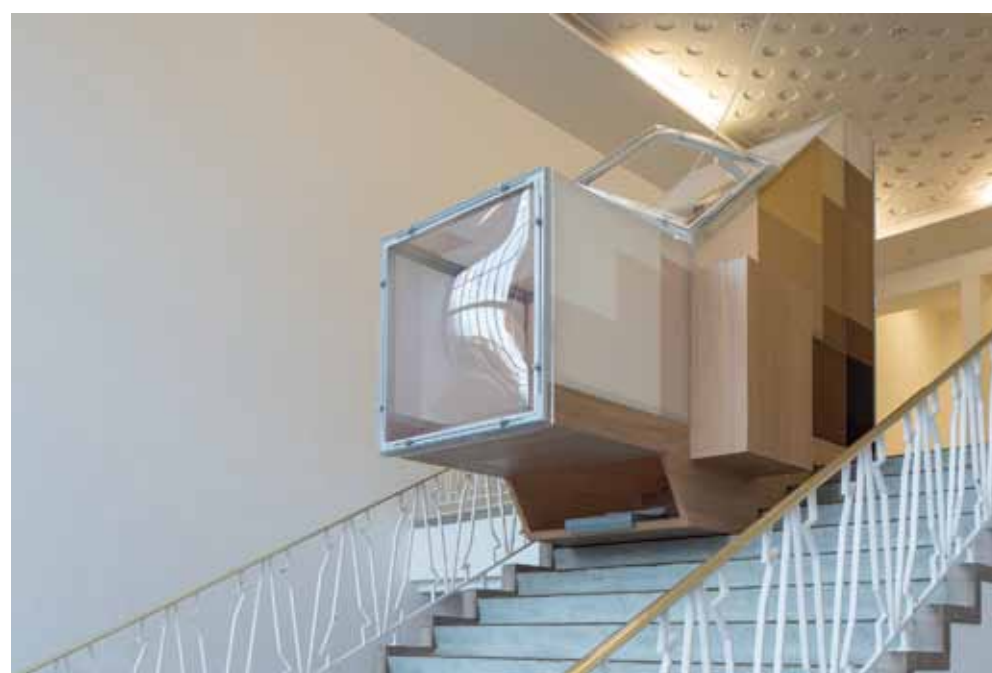
'Atelier à Habiter' in Z33, Hasselt

CREËER JE EIGEN HUIS

De onthaalbalie van 'Atelier à Habiter' in Z33 in Hasselt is een module in multiplex van WikiHouse, een website waar iedereen een zelfbouwhuis kan downloaden. Oei, gaan we allemaal doe-het-zelvers worden? Niet paniker. Architecten, ontwerpers en een paar kunstenaars schoppen de stutten weg onder de vastgeroeste visie op wonen en buigen het klassieke huis met een aanstekelijke creativiteit om naar huidige woon- en werksituaties.

Christine VUEGEN

Vergeet IKEA. Voortaan is er WikiHouse. Het Open Source bouwsysteem werd in 2011 gelanceerd door de Londense designstudio 00:/. De website stimuleert de democratisering van de woningproductie. Een energiezuinig huis ontwerpen of aanpassen, downloaden, laten uitzagen en elkaar steken vereist niet veel ervaring. De onthaalbalie, het eerste WikiHouse in België, kost 2600 euro. Dit bouwsysteem is goedkoper en flexibeler dan het huis dat Ideaabox samen met IKEA op de markt bracht, een zelfbouwpakket van een woning voor meubels van de Zweedse firma. 'Atelier à Habiter' verzet zich tegen voorgedruide oplossingen. 'IKEA Disobedients', een videowerk van Andrés Jaque Architectos / Office for Political Innovation, bewijst dat de IKEA-slogan

Studio Makkink & Bey, 'PROOFFLab at Home. Work at Home #3', commissie Z33, 2013, © Z33 / Foto: Kristof Vrancken

'Welkom in de onafhankelijke republiek van je woning' niet strookt met de realiteit. De gefilmde personages blijken ongehoorzaam omdat ze zich in hun huis niet afschermen van de wereld, en dat doet eigenlijk iedereen. Mensen zetten hun woning altijd naar hun eigen hand. Zelfbouwhuizen, prefab en het gebruik van recuperatiematerialen zijn ook niet nieuw. Wat gebeurt er dan in 'Atelier à Habiter'? De titel zinspeelt op 'machine à habiter' van Le Corbusier, de Franse architect die het huis opvatte als een functionele machine. "Verschuift de modernistische 'woonmachine', opgebouwd vanuit een top-down

visie en met standaardelementen voor standaardbehoefte, meer en meer naar de 'woning als atelier', waarin de creatieve bewoner als beslisser, planner, ontwerper en maker steeds meer op de voorgrond treedt?", bedenkt curator Evelien Bracke in de democratische minicatalogus.

LEVE DE CREATIVITEIT

Vergeet dus IKEA. Zitjes van afgedankt metaal zijn best mooi. De jonge Franse designer Raphaël Coutin recupereert materialen uit het aanpalende gebouw, dat in maart wordt afgebroken voor

de uitbreiding van Z33. De nieuwbouw van de Italiaanse architecte Francesca Torzo oogt niet gelikt, maar heel sensueel. Dat zie je in de video van de maquette. De film 'Moby Dick' van Guy Ben-Ner laat de fantasie los op het eigen huis. In zijn keuken speelt de kunstenaar samen met zijn dochtertje de legendarische jacht op de walvis na, met een plastic kinderbadje als reddingsloep. Het is een schitterende ode aan de stomme film, slapstick en ongebreidelde creativiteit. Twintig bijdragen palmen het gebouw in, zelfs op plaatsen waar je anders nooit komt. Her en der metselde de kunstenaar-fotograaf Filip Dujardin absurde toevoegingen van rode baksteen. Een maquette van het architectenduo Gijs Van Vaerenbergh haalt de Vlaamse fermette in rode baksteen vakkundig onderuit door de afgebroken onderkant te vervangen door stutten. 'Obstructed Door' van Sarah & Charles, een witte gebarricadeerde deur, is een restant van hun solotentoonstelling. Hergebruik en flexibiliteit zijn oude toverwoorden, die een eigentijdse invulling krijgen. Op de trap is een mobiele werkmodule van Studio Makkink & Bey ingelast. Het is een oplossing voor thuiswerkers die geen plaats hebben voor een kantoor. De benen steken buitenboord, maar de cabine is verfiind afgewerkt. Wonen is aan herziening toe. "Door het falen van de huidige systemen is er een sterke terugkeer voelbaar naar een ruwe, primitieve, onafgewerkte esthetiek en een informele architectuur waarbij de bewoner zelf wordt uitgedaagd om een actieve rol op te nemen", schrijft curator Evelien Bracke. Allemaal goed en wel, maar de DIY-esthetiek ziet er meermaals nogal bric-à-brac uit. Moeten we het wondermooie droomhuis definitief vergeten?

'Atelier à Habiter' tot 30 maart in Z33 - huis voor actuele kunst, Zuivelmarkt 33, Hasselt. Open di-za van 11-18 u., zo van 14-17 u. www.z33.be